Hönnunarferillinn

Gerð kröfulýsingar

Áður en kemur að hönnun og forritun vefsins þarf að vinna nauðsynlega undirbúningsvinnu. Skýr kröfulýsing ætti að liggja fyrir áður en farið er með verkefnið í hönnun.

Í kröfulýsingu þurfa markmið fyrirtækis/viðskiptavinar með vefnum að vera ljós og hvaða hlutverki hann eigi að gegna. Annað sem er æskilegt að hafa í huga í kröfulýsingu er eftirfarandi:

- Hver er megintilgangurinn með verkefninu.
- Lýsing á virkni.
- Hvernig árangur verkefnisins verður mældur.
- Mat á verkefninu í samanburði við núverandi vef.
- Skilningur á því hver markhópurinn er.
- Lýsing á leiðarkerfi.
- Veftré ásamt lýsingu á efni og virkni hverrar síðu.
- Lýsing á virkni leitarvélar.
- Skilgreining á útlitshönnun og sniðmátum.
- Ákveða hver vafrastuðningur eigi að vera og stuðningur við farsíma og spjaldtölvur.
- Útlistun á aðgengiskröfum.
- Skilgreina ábyrgð á efni.

Val á samstarfsaðilum

Oftast er hönnun úthýst til grafískra hönnuða sem hafa sérhæft sig í hönnun vefsvæða. Mikilvægt er að leita til aðila sem sérhæfir sig í vefhönnun. Slíkir hönnuðir starfa á vefstofum og ýmsum auglýsingastofum.

Fyrstu skref - hugmyndavinna

Með kröfulýsingu í farteskinu er næsta skref að leita samstarfs við vefstofur, auglýsingastofur, hugbúnaðarhús eða sjálfstætt starfandi einstaklinga. Þessir aðilar geta einnig aðstoðað við gerð kröfulýsingarinnar og í hugmyndavinnunni. Í slíku ferli hlusta hönnuðir á óskir stofnunarinnar og koma með tillögur að útfærslu.

Vefhönnun og notendaupplifun

Vefhönnun snýst að miklu leyti um takmarkanir, málamiðlanir og forgangsröðun.

Ef vefstjóri gefur eftir gagnvart öllum kröfum sem koma frá hagsmunaaðilum þá mun vefurinn líða fyrir það. Ákveðin verkefni þurfa að hafa forgang. Til dæmis á ekki allt efni erindi á forsíðu vefs. Hafa þarf sérstaklega í huga óþolinmæði notenda á vefnum og hvernig þeir skanna frekar vefi í stað þess að lesa þá frá orði til orðs.

Í bókinni "Don't make me think" eftir Steve Krug nefnir hann sérstaklega 6 atriði sem mikilvægt er að hafa í huga við vefhönnun:

- Hafðu skýra virðingarröð á hverri síðu þannig að lykilverkefni séu í forgangi.
- Hafðu skýrt afmarkaða þætti á síðunni, til dæmis með því aðgreina fréttir og þjónustu.
- Nýttu þér kosti hefðanna, svo sem varðandi staðsetningu á merki (logo), leiðarkerfi og leit, notkun á táknmyndum (íkonum) til dæmis fyrir myndbandsspilun, leit og svo framvegis.
- Hafðu augljóst hvar eigi að smella, leyfðu hnöppum að líta út eins og hnappar og hafðu tengla augljósa.
- Forðastu truflanir á vefnum, með of miklu efni, efni sem er á hreyfingu og upphrópanir.
- Formaðu efnið þannig að það styðji við skönnun.

Vefur verður aldrei vel hannaður ef ekki er vel staðið að undirbúningi. Góður vefur verður að byggja á skýrri stefnu og markmiðum. Umsjónarmenn þurfa að "þekkja" notendahópinn, vefurinn verður að vera vel skipulagður og umfram allt að innihalda afbragðs efni. Nauðsynlegt er að vera vel undirbúinn þegar samstarf við vefhönnuð hefst því þá eru góðar líkur á að vefurinn skili því sem til er ætlast.

Skýrasta vísbendingin um góða vefhönnun er hvort hann segi notandanum án umhugsunar hver lykilverkefnin eru um leið og vefurinn er skoðaður. Notendur vilja ekki verja miklum tíma í að skilja uppbyggingu vefsins. Þeir ætla að leysa ákveðin verkefni og vefurinn þarf að aðstoða við að leysa þau fljótt og vel. Reynist svo vera hefur tekist að tryggja góða notendaupplifun.

Rýni og prófun

Þegar liggja fyrir drög að útliti sem eru ekki að fullu útfærð er rétt að staldra við og kalla eftir athugasemdum frá öðrum aðilum innan stofnunarinnar. Ef þess er kostur er einnig gott að fá væntanlega notendur til að rýna útlitið og koma með athugasemdir. Ábendingar þeirra gætu varðað tillögu að leiðarkerfi vefsins, nytsemi hans og aðgengileika.

Aðgengi

Hönnuðir þurfa að huga að ýmsu er varðar aðgengi fatlaðra í sinni vinnu. Ákveðnar leikreglur eru í gildi til að tryggja gott aðgengi blindra og sjónskertra og áður en kemur að nánari útfærslu útlits er nauðsynlegt að ganga úr skugga um að slíkt aðgengi sé tryggt.

Upplýsingar um aðgengi má finna í kafla 3.

Útfærsla útlits

Eftir ítarlega rýni og umfjöllun um útlitsdrögin eru þau þróuð áfram. Reynt er eftir fremsta megni að taka tillit til athugasemda notenda. Hönnuður lýkur útfærslu á útliti og gerir það tilbúið til vefunar.

Uppsetning og vefun

Að lokum skilar hönnuður lokaútliti vefsins til forritara hjá þjónustuaðila stofnunarinnar sem vefar það og setur upp í því vefumsjónarkerfi sem ætlunin er að nota.

Heimild: http://www.ut.is/vefhandbok/